

SYLLABUS

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti Menaxhment Programi: Menaxhimi i Ndërmarrësisë dhe Inovacionit
Titulli i lëndës:	Etika e Biznesit dhe Qëndrueshmëria e Biznesit
Niveli:	Master
Statusi i lëndës:	Zgjedhore
Viti i studimeve:	II-te
Semestri:	III
Numri orëve në javë:	3
Vlera në kredi:	4
Koha / lokacioni:	
Mësimdhënësi i lëndës:	
Detajet kontaktuese:	
Përshkrimi i lëndës	<p>Lënda Etika e biznesit dhe qëndrueshmëria e biznesit përfshin veçori novatore të dizajnuara për të përmirësuar mësimin e studentëve, duke përfshirë studimet e rasteve, skenarët e aplikimit dhe lidhjet me intervistat me video me drejtuesit, të cilat të gjitha ndihmojnë në rrënjosjen te studentët një ndjenjë ndërgjegjësimi dhe përgjegjësie etike. Etika e biznesit dhe qëndrueshmëria janë qendrore për menaxhimin bashkëkohor dhe kështu ky modul do të eksplorojë temat e mëposhtme:</p> <p>Duke njohur historia, përkufizimet dhe afati kohor i pikëpamjes së shoqërisë për etikën dhe qëndrueshmërinë e biznesit, qasje ndërdisiplinore ndaj etikës dhe qëndrueshmërisë, elaboruar roli i globalizimit, politikat dhe kultura.</p> <p>Lënda theksonë veçanërisht realitetin e komunitetit të sotëm global të biznesit ku vërejmë se gjeografia, kultura dhe koha kontribuojnë në konceptet dhe konstruktet etike duke u marrur me menaxhimi i Ndryshimit, Vlerat, Qeverisja dhe Udhëheqja, modele të qëndrueshme të biznesit, Inovacioni Social, Partneritetet dhe bashkëpunim, Kornizat e Vlerësimit Mjedisor dhe Menaxhimi i Qëndrueshëm në praktikë, Inovacioni dhe kreativiteti si dhe Roli dhe përgjegjësitë e korporatave, SME-ve, organizatave publike dhe jofitimprurëse</p> <p>Lënda përpiqet të ndihmojë studentët të njohin çështjet ligjore dhe morale, të arsyetojnë përmes pasojave të drejtimeve të ndryshme të veprimit dhe të promovojnë përgjegjësinë sociale. Poashtu lënda thekson lidhjet midis temave të tilla si teoritë etike, përgjegjësitë ligjore, priorizimi i palëve të interesuara dhe përgjegjësinë sociale e korporatës.</p>
Qëllimet e lëndës:	Qëllimi i lëndës është që studentët të njihen me teoritë thelbësore dhe konceptet praktike të etikës së biznesit dhe qëndrueshmëria ekonomike, sociale dhe ekologjike në organizata trajtohen për t'i përgatitur studentët për arritjen e barazisë, konsideratave dhe bizneseve të qëndrueshme.

	Nga një këndvështrim holistik, studentët analizojnë, identifikojnë dhe formulojnë një problem etik në lidhje me një ngjarje apo fenomen aktual me lidhje me përmbajtjen e lëndës. integrimi i të menduarit etik, domosdoshmëria e vendimmarrjes etike dhe përgjegjësisë sociale..		
Rezultatet e pritura të mësimnxënies:	Në fund të kesaj lende, studenti do të jetë në gjendje të: <ol style="list-style-type: none"> 1. Të kuptojë perkufizimin, teorite dhe konceptet praktike te etikes se biznesit 2. Të mesojë te menduarit etik 3. Te njoh domodoshmerine e vendimarrjes etike dhe lidhjen e saj me qendrueshmerine e biznesit 4. Te shpjegon pergjejesine sociale te biznesit 5. Te kuptojë qëndrueshmërinë e biznesit 6. Te analizojë ndikimi i kulturës dhe kohës në etikën e biznesit. 7. Te njoh detyrimet e punedhensve ndaj punonjesve 8. Te dijë ndryshimin e mjediseve të punës dhe tendencave të së ardhmes. 		
Kontributi në ngarkesën e studentit (gjë që duhet të korrespondojë me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrimet teorike/detyra	1	15	15
Punë praktike			
Kontaktet me mësimdhënësit – konsultimet	1	5	5
Ushtrime në terren			
Kollokuium – seminar	1	5	5
Detyra të shtëpisë			
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare në provim	5	1	5
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	1	5	5
Projektet, prezantimet etj	1	5	5
Totali			100
Metodologjia e mësimdhënies (dhe mësimnxënies)	Ligjërata, ushtrime - punime seminarike, vlerësime, diskutime, vizita praktike ne ndermarrje.		
Metodat e vlerësimit (kriteret e kalueshmërisë)	Vlerësimi dhe forma e ndërtimit të notës për studentet do të mbështetet në aktivitetet e mëposhtme: <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktiviteti dhe angazhimi në mësim – vlerësohet me 20 pikë nga 100 pikët e mundshme, Aktiviteti ne mësim - nënkupton që studenti te jetë aktive dhe i përfshirë ne diskutime interaktive profesor-studentë, studentë-studentë, duke hapur tema te reja qe janë te ndërlydhura me lëndën, duke dhënë ide, opinione, mendime kritike me qëllim te nxitjes se debatit gjate ligjëratave. 		

	<p>Angazhimi - nënkupton qe studenti ti kryej dhe prezantoj detyrat qe caktohen në fund të secilës ligjëratë dhe pastaj diskutohen në fillim të ligjëratës vijuese.</p> <p>2. Hartimi dhe prezantimi i një detyre, projekti/punimi seminarik, vlerësohet me 10 pikë nga 100 pikët e mundshme, Brenda semestrit studenti (mund te jete një grup i studenteve – jo me shume se 3 studente) duhet te përgatit një detyre, projekt/punim seminarik (Word dhe në PowerPoint), i njëjti punim duhet të prezantohet gjatë orëve të caktuara për prezantim. Tema e punimit mund te propozohet nga profesori dhe nga studenti – tema e propozuar nga studenti duhet te miratohet nga profesori, dhe e njëjta duhet te jete ne korrelacion te plote me lenden.</p> <p>3. Testi i provimit final, vlerësohet me 70 pikë nga 100 pikët e mundshme, Studenti do t’i nënshtrohet testit te provimit final, pas përfundimit të ligjëratave të lëndës dhe organizohet në afatet e provimeve, të përcaktuar nga senati i Universitetit. Qëllimi i provimit është që të vlerësohet njohuria, aftësia, shkathtësia dhe kompetencat e studentit, ndërlidhur me rezultatet e mësimnxënies se parapare për materialin e lendes se ligjruar. Testi i provimit (formulari me pyetje) duhet te plotësohet ne mënyrë individuale nga studenti dhe i njëjti përmban:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pyetje objektive me zgjedhje te shumëfishta alternative, te njëjtat do të shfrytëzohen për të vlerësuar aftësitë e studentit për të rikujtuar dhe njohur konceptet dhe materialin e lëndës, • pyetje subjektive te llojit ese/detyre me shkrim për te cilat vete studenti duhet te jete ne gjendje te jep përgjigje ndërlidhur me materialin e lendes se ligjruar, te njëjtat përgjigje do të shfrytëzohen për të vlerësuar të kuptuarit dhe aftësitë e studentit për të zbatuar njohuritë e fituara në analizë, sintezë dhe vlerësim të problemit. <p>Studentët pasi i nënshtrohen provimit, do të ndërtojnë notën përfundimtare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • max 20 pikë - aktiviteti dhe angazhimi në mësim, • max 10 pikë- hartimi dhe prezantimi i detyrës, projektit, punimi/hulumtimit, • max 70 pikë - provimi final <p>Studenti e kalon provimin nëse grumbullon 50 pikë nga te gjitha kriteret e vlerësimit,</p>
Mjetet e konkretizimit – TI	Përdorimi i tabelës, Interneti, wireless, kompjuteri, projektori, PowerPoint, etj.
Raporti ndërmjet pjesës teorike dhe praktike të studimit	70% Teori, 30% Ushtrime,
Literatura	

Literatura bazë	<ol style="list-style-type: none"> 1. Crane, A and Matten, D (2016), <i>Business Ethics: Managing corporate citizenship and sustainability in the age of globalization</i>, 4th Edition, Oxford: Oxford University Press 2. Ferrell, O.C., Fraedrich, J. and Ferrell, L. (2017). <i>Business</i>
Literatura shtesë	<ol style="list-style-type: none"> 3. <i>Ethics: Ethical Decision Making and Cases</i>. 11th Edn. Boston, MA: Cengage Learning 4. Nicholls, A., and Murdoch, A. (2012), <i>Social Innovation: Blurring Boundaries to Reconfigure Markets</i> London: Palgrave MacMillan 5. Stanwick, Peter, and Stanwick, Sarah (2014), <i>Understanding Business Ethics</i> London: Sage Publications 6. Well, G (2013), <i>Sustainable Business: Theory practice for Business Under Sustainability Principles</i> Northampton, MA: Edward Elgar Publishing Inc
Plani i dizajnuar i mësimit:	
Java	Ligjërata që do të zhvillohet
Java e parë	<p>Prezantimi – njoftimi i studenteve me syllabusin e lëndës</p> <p>Perkufizimi dhe rëndësia e etikes Të jesh një profesionist me integritet Etika dhe Rentabiliteti Standarde të shumëfishta kundrejt standardeve të vetme etike Rezultati i pritur nr. 1</p>
Java e dytë	<p>Etika nga lashtësia deri në ditët e sotme Koncepti i biznesit etik në Athinën e lashtë Këshilla etike për fisnikët dhe nëpunësit civilë në Kinën e lashtë Krahasimi i etikës së virtytit të Lindjes dhe Perëndimit Utilitarizmi: E mira më e madhe për numrin më të madh Deontologjia: Etika si detyrë Një teori e drejtësisë Rezultati i pritur nr.1</p>
Java e tretë	<p>Përcaktimi dhe prioritizimi i palëve të interesuara Miratimi i një orientimi nga palët e interesuara Peshimi i pretendimeve të palëve të interesuara Vendimmarrja Etike dhe Prioriteti i Palëve të Interesit Përgjegjësia Sociale e Korporatës (CSR) Rezultati i pritur nr.4</p>
Java e katërt	<p>Tre aktorë të veçantë: shoqëria, mjedisi dhe qeveria E drejta e Korporatës dhe Përgjegjësia e Korporatës Qëndrueshmëria: Biznesi dhe Mjedisi Qeveria dhe Sektori Privat Rezultati i pritur nr.5</p>
Java e pestë	<p>Ndikimi i kulturës dhe kohës në etikën e biznesit Marrëdhënia ndërmjet Etikës së Biznesit dhe Kulturës Etika e biznesit me kalimin e kohës A janë vlerat qendrore për etikën e biznesit universale? Rezultati i pritur nr.6</p>

Java e gjashtë	<p>Çfarë u detyrohen punëdhënësit punonjësve Mjedisi i Vendit të Punës dhe Kushtet e Punës Çfarë përbën një pagë të drejtë? Një fuqi punëtore e organizuar Privatësia në vendin e punës Rezultati i pritur nr.7</p>
Java e shtatë	<p>Çfarë u detyrohen punonjësit punëdhënësve Besnikëria ndaj Kompanisë Besnikëria ndaj markës dhe klientëve Kontributi në një atmosferë pozitive pune Integriteti financiar Kritika ndaj Kompanisë dhe Denoncim Rezultati i pritur nr.7</p>
Java e tetë	<p>Njohja dhe respektimi i të drejtave të të gjithëve Diversiteti dhe përfshirja në fuqinë punëtoreve Pabarazitë e të ardhurave Rezultati i pritur nr.2</p>
Java e nëntë	<p>Profesionet nën mikroskop Sipërmarrja dhe Kultura e Start-Up Ndikimi i Reklamimit Industria e Sigurimeve Çështjet etike në ofrimin e kujdesit shëndetësor Rezultati i pritur nr.2</p>
Java e dhjetë	<p>Ndryshimi i mjediseve të punës dhe tendencave të së ardhmes Më shumë telekomunikacion apo më pak? Kampuset e vendit të punës Alternativat ndaj modeleve tradicionale të punës Rezultati i pritur nr.8</p>
Java e njëmbëdhjetë	<p>Epilogu: Pse Etika ende ka rëndësi Etika e biznesit në një mjedis në zhvillim Përkushtimi ndaj një pikëpamjeje etike Të bëhesh një profesionist etik Bërja e një ndryshimi në botën e biznesit Rezultati i pritur nr.3</p>
Java e dymbëdhjetë	<p>Robotika, Inteligjenca Artificiale dhe Vendi i Punës i se Ardhmes. Diskuton aplikimin e robotikës dhe ndryshimet në vendin e punës që do të sjellë Identifikon aplikacionet e inteligjencës artificiale në vendin e punës Shpjegon sfidat etike të paraqitura nga përdorimi i inteligjencës artificiale Rezultati i pritur nr.8</p>
Java e trembëdhjetë	<p>Qëndrueshmëria: Biznesi dhe Mjedisi Shpjegon konceptin e jurisprudencës së tokës Vlerëson pretendimin se qëndrueshmëria përfiton si nga biznesi ashtu edhe nga mjedisi</p>

	Identifikon dhe përshkruani iniciativat që përpiqen të rregullojnë ndotjen ose të inkurajojnë bizneset të miratojnë pastërtinë burimet e energjisë Rezultati i pritur nr.5
Java e katërbëdhjetë	Përgjegjësia Sociale e Korporatës (CSR) Përcakton përgjegjësinë shoqërore të korporatës dhe qasjen e trefishtë Krahason zbatimin e sinqertë të CSR-së dhe përdorimin e saj si thjesht një mjet për marrëdhëniet me publikun Shpjegon pse CSR përfundimisht përfiton si kompanitë ashtu edhe palët e tyre të interesit Rezultati i pritur nr.4
Java e pesëmbëdhjetë	Prezantimi i punimeve seminarike/ projekteve nga studentët
Politikat akademike dhe rregullat e mirësjelljes:	
<p>Studenti është i obliguar t'i vijojë ligjëratat më rregull dhe të ketë sjellje korrekte ndaj kolegëve dhe stafit të Universitetit, mbajtja e qetësisë dhe angazhimi aktiv në ligjëratat dhe ushtrime është e obligueshme. Gjatë orëve të ligjëratave dhe ushtrimeve NDALOHET ushqimi, pëshpërimat që pengon punën në klasë dhe përdorimi i telefonave mobil. Njëkohësisht, telefonat celularë duhet të fiken ose të vihen në heshtje dhe të mos përdoren gjatë kohës së ligjëratave apo ushtrimeve. Mungesa e integritetit akademik (ku përfshihet plagjiatura, kopjimi i punës së një personi tjetër, përdorimi i ndihmave të paautorizuara në provime, mashtrimi etj) nuk do të tolerohet. Nëse ka dyshime për vërtetësinë e punës së paraqitur, mësuesi ka të drejtë t'i kërkojë studentit të verifikojë punën e tij/saj. Kjo mund të bëhet përmes: përsëritjes së punës, testimi me shkrim ose me gojë, kuiz i papritur apo me çdo veprim tjetër që konsiderohet i nevojshëm nga ligjëruesi.</p>	